

DIRVA

Nr. 132

Lapkritis-Nov. 16, 1960

Cleveland, Ohio

BELGIJA SMERKIA JUNGTTINES TAUTAS

Belgijos užs. reik. min. Pierre Wigny pareiškė, kad Jungtinių Tautų operacijos Kongo išryškintų "bankrotą", ir įspėjo, kad Belgija pasitrauksianti iš Jungtinių Tautų, jeigu jų pareigūnai Kongo ir toliau nesilaikysią "viešosios tarnybos protokolo" ribų.

Po JT įgaliotinio Raješvaro Dajalio pranešimo, kritikuojančio belgų valdininkų ir technikų grįžimą į Kongo, gen. sekr. Hammarskjöld pareikalavo, kad Belgija atšauktų iš Kongo visus savo piliečius ir tolimesnę pagalbą teiktų vien tik per Jungtines Tautas. Wigny tuos reikalavimus pavadino "kvailais net Jungtinėms Tautoms", pridurdamas, jog Kongo tesą 2,100 belgų, kurie ten nuvykę centrinės ir provincijų vyriausybės kviečiami, Belgijos vyriausybei nesikišant (kokius duomenis apie belgų grįžimą į Kongo yra surinkę neutralūs laikraštinkai, plačiau nurodoma šio Dirvos nr. 2 psl.)

Smerkdamas Jungt. Tautų ir jos agentūrų politiką Belgijos atžvilgiu, Wigny nurodė, kad JT švietimo organizacija ieškanti Kongui 500 prancūziškai kalbančių mokytojų, bet belgai nepriimami. Wigny pabrėžė, kad belgų administracijos metu 58% mokyklinio amžiaus vaikų Kongo

lanke mokyklas, ir tai esą geriausias rekordas Afrikoje, neskaityt Ganos su 59%.

Patrice Lumumba, nušalintasis Kongo premjeras, laiškų kreipėsi į JT plenumo pirm. Bolandą, prašydamas, kad Jungtinės Tautos suorganizuotų rinkimus prezidento Kasavubu įpėdiniui išrinkti. Lumumba šį kartą siūlė, kad Kongas turėtų priimti "prezidentinę sistemą" (pagal oficialiai dar nepriimtą "pagrindinę įstatymą" arba konstituciją buvo numatyta kabineto sistema, prezidentą paliekant ceremonialinėms funkcijoms). Lumumba taip pat siūlė, kad prezidentas būtų renkamas visų gyventojų, o ne parlamento. Jis reikalavo, kad JT misija kontroliuotų rinkimus. Tai esąs vienintelis kelias tvarkai ir ramybei Kongo atstatyti.

Lumumba savo laiške taip pat puolė plk. Mobutu ir kritikavo Jungtines Amerikos Valstybes, kad jos ginančios Belgiją. Jis paskelbė, kad neseniai Stanleyvilėje esą konfiskuota 30 mil. frankų, kuriuos perversmui besiruošianti grupė gavusi iš JAV sluokščių. Esą, sugriebtieji dokumentai nekelią dėlto jokios abejonės.

JAV valstybės departamentas

atsisakė komentuoti tuos Lumumbos kaltinimus. Bet yra žinoma, kad JAV pažiūra skiriasi nuo Jungtinių Tautų pažiūros, ieškant sprendimo Kongo politinei krizei. JT aukštieji valdininkai vis dar tebesidairo, kaip sutaukinti Kasavubu ir Lumumbą, tuo tarpu JAV tiki, kad prez. Kasavubu ir Kongo parlamentas yra du konstituciniai pagrindai, į kuriuos turėtų būti atremtas Kongo krizės sprendimas, nes valstybės departamente netikiama, kad Kasavubu leisis sutaukoms su Lumumba.

Beirutė vykstanti Afro-Azijos tautų solidarumo konferencija pasmerkė JAV, kad jos parėmusios Kasavubu pastangas atstovauti Kongą Jungtinėse Tautose. Konferencijoje dalyvauja 24 delegacijos, ir ją dominuoja komunistai bei neutralistai.

Jungtinėse Tautose Raješvaras Dajalis bandė įkalbėti Kasavubu, kad tas kuo skubiausiai grįžtų į Leopoldvilę ir taktininkautų "sutaikymo komisijai", kuri šiomis dienomis išvyksta į Kongo. Komisija, kurią sudaro Azijos ir Afrikos tautų atstovai, paskelbė, kad ji bandysianti suvesti ir sutaukyti Lumumbą, Kasavubu ir kitus Kongo politinius vadus, kad jie baigtų kovą ir sušauktų posėdžio Kongo parlamentą.

Kaip iš gerai informuotų sluokščių patiriama, Dajalio bandymai pasibaigė triukšmingu kiviūru, o Kasavubu esąs nusistatęs vykdyti savo planą -- šaukti atskirą Kongo politinių figūrų konferenciją, neįsileidžiant joni Lumumbos ir jo šalininkų.

* TURKIJOS "valstybės šefas"

gen. Cemal Gursel paleido 14 savo karinės jutos narių ir paskelbė, kad tai vesia į demokratijos įkūrimą Turkijoje. Tas "nacionalinės vienybės komiteto" perkratymas yra pats didžiausias nuo gegužės mėnesį įvykdyto perversmo. Svarbiausias vardas, dingęs iš naujojo sąrašo, yra plk. Turkeš, kuris buvo laikomas Gurselio opozicijos vadu ir, kaip tikima, ruošėsi perimti krašto valdymą. Gen. Gursel paskelbė, kad karinės jutos perorganizavimas įvykdytas armijos pageidavimu. Nušalintieji jutos nariai, kaip Reuterio žinių agentūra praneša, esą internuoti nežinomoje vietoje.

ČIA PRASIDEDA GELEŽINĖ UŽDANGA. Komunistų pavergtiesiems kelią į laisvę pastoja spygliuotų vielų užtvara ir ginklų parengty laikas sargybinis. Kada toji uždanga bus pakelta? Kada laisvės žodis ir idėjos galės pasiekti anapus užtvaros esančių ausis? Kada jie vėl galės pasijusti žmonėmis? Atsakymas į šiuos klausimus yra vakariečių rankose. Tik iki šio laiko visi pažadai pavergtuosius išlaisvinti buvo vien žodžiai...

KENNEDY TARĖSI SU NIXONU

JAV prezidentu išrinktasis sen. John F. Kennedy buvo nuvykęs pas viceprez. R. Nixoną, ir valandą trukęs jų pasitarimas suteikė progą spėliojimams, kad Kennedy galės siekti tautinės vienybės vyriausybės, į ją įjungiant liberalius respublikonus.

Atskirose spaudos konferencijose sen. Kennedy ir viceprez. Nixonas vėliau pareiškė, kad jų susitikimas buvęs nuoširdus ir konstruktyvus, ir jie susitarę tęsti pasitarimus ateinantį mė-

nesį, greičiausiai Washingtone. Viceprez. Nixonas pridūrė, kad jis tuoj pat kalbėsias telefonu su prez. Eisenhoweriu ir įj informuosias apie pasitarimų esminius punktus.

Sen. Kennedy pareiškė, kad jie nediskutavę apie oficialaus posto pasitūlymą Nixonui būsimosios administracijosje. Bet nei Kenne-

dy, nei Nixon nepaneigė galimos Nixono rolės Kennedžio vyriausybėje. Taip pat jie aiškiai neatsakė, ar Kennedy tikrai siekia respublikonų bendradarbiavimo būsimosios administracijosje. Tie spėliojimai išplaukė ne iš jų tiesioginių pareiškimų, bet iš atsakymų atsakinėti į laikraštinių klausimų apie tą galimybę.

KAS STATYS KĖDAINIŲ CHEMIJOS KOMBINATĄ?

Ties Kėdainiais, Slikų geležinkelio stoties rajone, pradėta statyti nauja chemijos gaminių įmonė, kuri numatoma baigti ateinančiais metais. Ši statyba yra paskelbta "respublikos komjaunuoliška statyba". Tai reiškia, kad komjaunimo organizacija telks vadina-

muosius savanorius ir siųs dirbti prie tos statybos.

Išidėmėtina, kad statyba vadinama "respublikos", o ne visasąjungine komjaunuoliška statyba. Tai gali būti reikšminga, nes tai gali būti ženklas, kad jaunimas į šį darbą bus telkiamas tik iš pačios Lietuvos, o ne iš kitur. Tarp atvykusių čia dirbti minimi net ir toki, kurie yra buvę komjaunimo organizacijos išsiųsti dirbti į Karagandą arba Donbasą. Jie sakosi atvykę čia dirbti, kai sužinoję, kad šiam darbui telkiami darbininkai. Lapkričio mėnesį čia dirbs dar tik apie pora šimtų jaunųjų, "atvykusių pagal komjaunimo keliapius" (tai yra, komandiruotų per tą organizaciją). Vėliau, sako, būsią atsiųsta jaunųjų "iš visų Lietuvos kampelių". Šiuo atveju, bent tuo tarpu, dar nežada siųsti iš "broliškų respublikų". LNA

* INDIJA, kaip patikimi šaltiniai praneša, užpirkusi didesnę kiekį sovietinių transportinių lėktuvų.

IKI PASKUTINIO ŠOVINIO... (5)

Pavojingi ir neįveikiami fronto prietilčiai

1942 lapkričio 17 vokiečių radijo propagandistas paskelbė: "Pats Stalingradas, išskyrus du miesto kvartalus ir mažą rusų tebeginamą prietilį, yra vokiečių rankose." Tai buvo žodžiai, o tikrovė atrodė kitaip.

Stalingrado miesto srityje šeštoji Sibiro armija atkakliai tebegynė 15 kv. kilometrų plotą -- geležinkelio linijų apsuptą ir bombų bei granatų tūkstančius kartu išakėtą "teniso raketę". Šalia jo, buvo dar du prietilčiai, kurie armijos vado ybei kėlė sunkiausių galvosūkį, tai Dono vingy sovietų tebeginama juosta, vadinama Kremenska, ir Beke-tovkos "varpas".

Ties Kremenska, Stalingrado šiaurėje, jau spalio pradžioje XI korpus perėjo į gynimosi pozicijas, nes turimomis jėgomis nepajėgė vingio išvalyti. Spalio 18 buvo kreiptasi į generalinį štabą, atkreipiant dėmesį į situacijos pavojingumą ir reikalingumą prietilį išvalyti, tam tikslui prašant atsiųsti dvi divizijas. Bet atliekamų divizijų nebuvo, ir įvykiai po lapkričio 19 parodė, ką jos būtų reiškusios ateitį.

Beketovkos "varpas" buvo tikras pleištas ketvirtosios tankų armijos kūne. Tai buvo kita rusų tebeginama juosta miesto pietuose, trijų kilometrų pločio, bet į ilgį Volgos pakrante nusitęsianti dvyliką kilometrų. Kovojančių dalių vadovybės iš karto rįmtai planavo tą prietilį išvalyti, krepšė į aukštesnes instancijas papildymų, buvo paruošti keli puolimų variantai, keilais atvejais bandyta juos vykdyti. Bet kasdien stiprėjus rusų kovingumas "teniso raketės" ruožė, pririšdamas ten vis didesnes dalis, ir papildymų stoka privertė fronto vadovybę nuo tų valymų atsisakyti.

Abi pavojiaus zonos, miesto šiaurėje ir pietuose, su atkakliai tebeginamu miesto branduoliu liko neįveiktos iki lemtingosios dienos.

Tuo metu pradėjo savo galią rodyti ir kitas priešas -- "generolas žiema".

Jau vos tik karui su Rusija prasidėjus, 1941 metų birželio mėnesį marš. Brauchitschas nurodė žiemos aprangos rytų frontui reikalingumą, visus rezervus įsakydamas įjungti į transportus. Tą rudenį ir aukščiausios armijos intendantūros įstaigos siūlė vyriausiajai fiurerio būstinei suteikti pirmumą žiemos aprangos transportams. Tačiau jų prašymai buvo atmetinėjami, nes Hitleris buvo įsitikinęs, kad žiemos karo išvengsis. Reicho spaudos šefas 1941 metais, spalio pradžioje, rašė: "Rusiškasis Molochas jau parmuštas, ir niekada daugiau nebeatsikels."

Vėliau, kai jau transporto būklė nebeleido žiemos aprangą pasiųsti į frontą, staiga propagandos ministeris Goebelsas atėjo su "gelbėjimo planu", kad pataistytų tai, ką karinė vyriausybė tariamai pražiopsojusi. Bet tos žiemos rinkliavos metu suaukotieji daiktai tik kitą vasarą pastekė tolimus fronto užnugario sandėlius.

Kai 1942 metų rugpjūtį marš. Brauchitschas drauge su vyriausiaja intendantūra iš naujo Hitlerį pareikalavo rytų frontui specialios žieminės aprangos, Hitleris buvo kitos nuomonės: "Okupacinei armijai, kuri nėra traukta į kovos veiksmus, Rusijoje visiškai pakanka normalios žieminės aprangos."

Kariuomenės vadovybei atkakliai reikalaujant, Hitleris pagaliau sutiko žieminę aprangą aprūpinti fronte kovojančias dalis. Bet, iki įsakymai pasiekė atitinkamas dalis, vėl užėjo šalčiai, ir vėl transporto sistema pakriko, aprangai nepasiekus fronto.

Kalbant apie transporto sistemą, prisimintina, kad ryšis su frontu buvo įmanomas palaikyti vienbėgiais geležinkeliais, kurie buvo labai perkrauti, ir sunkvežiminių voromis.

Iš Vokietijos ateinančios mašinos nebūdavo priaugusios ru-

Šios Stalingrado miesto dalies, gavusios "teniso raketės" vardą, nepaisant nuolat kartojamų bombardavimų, intensyvios artilerijos ugnies ir pėstininkų puolimų, vokiečiams niekada nepasisekė paimti.

siškosios žiemos reikalavimų, sniego pūgos užversdavo kelius, valymui nebūdavo pakankamai jėgų, o be to, atsimintina, kad vien tik, sakysime, šeštajai armijai buvo reikalinga maisto ir kitų kasdinių reikmenų iki 750 tonų

per dieną. Žiemomis padidėjanti bolševikinių partizanų veikla taip pat neigiamai atsiliepė davo į transportus, pagrindinį veiklos tikslą nukreipdama į kelių minavimus ir tiltų sprogdinius.

(Nukelta į 6 psl.)

--Vaiduokli, atgal į bonką!

BELGAI GRĮŽTA Į KONGĄ

Indo Raješvaro Dajalio telegramos Hammarskjöldui nebuvo be pagrindo: belgai vis didesnis masėmis grįžta į Kongą ir daugelyje rajonų jau spėjo gana plačiu mastu išjungti Jungtinių Tautų personalą.

Kai Jungtinių Tautų bosas raštiškai pareikalavo Belgijos užsienų reikalų reikalų ministrą Pierre Wigny tuoj pat iš Kongo atšaukti visus specialistus ir sustabdyti bet kokią separatinę pagalbą Kongui, pastarasis tuos reikalavimus pavadino "nemalonia staigmena".

Bet tuo pačiu metu Briuselio vyriausybės organas "Libre Belgique" rašė: "Belgija gauna reikalavimus iš Kongo centrinės ir provincijų vyriausybės siųsti technikus. Ar belgai turi juos atvesti žinodami, kad jie yra vieninteliai, kurie gali Kongą ištraukti iš liūno?"

Tie žodžiai, kaip ir belgų grįžimas, parodo, kad buvusieji krašto valdovai jau atsigavo po dramatiškojo liepos mėnesio sukrėtimo, kada jie paniškai bėgo iš to krašto. Tuometinis defetizmas virto išdidžiu įsitikinimu, kad vien tik belgai gali sutvarkyti Kongo chaosą.

Jau tuoj po belgų išbėgimo Briuselis nusistatė atgauti prarastą įtaką buvusioje kolonijoje. Plačiai išsišakoję ūkiniai interesai ir pažeistas kolonistų išdidumas neleido Belgijos vy-

riausybei Kongą laikyti prarastu reikalu.

Iš karto belgams buvo uždarytos visos durys į Kongą. Jungtinės Tautos, kurias Lumumba pasiūkė, kaip paskutinę pagalbą prieš belgų kariuomenę, iš karto atmetė visus Briuselio pagalbos pasiūlymus, o Lumumba sulaužė šį pavasarį pasirašytąją Kongo-Belgijos draugiškumo sutartį, kuri belgams leido ten siųsti savo technikus.

Bet belgams draugiško pik. Mobutu iškilimas Briuseliui suteikė naują infiltracijos progą. Mobutu vėl atgaivino Lumumbos sulaužytąją sutartį, ir tas netvirtas juridinis pagrindas suteikė belgams progą atgauti prarastąjį tereną.

Rugpjūčio pabaigoje prasidėjo Kongan grįžimo srovė. Nors Sabenos lėktuvų bendrovės mašinos į Leopoldvilę per savaitę vidutiniškai teatgabendavo po 520 belgų techniku, bendras belgų skaičius lapkričio pradžioje nuo 5000 padidėjo iki 14,000. Nevysi jie pasiilko sostinėje, didžioji sugrįžė-

lių dalis nežymiai išsisklaidė po visą kraštą.

Per keletą savaičių belgai užėmė daugumą anksčiau turėtų ūkinį postų. Šiuo metu apie 50% belgų žmonių vėl turi senąjį baltųjų personalo kiekį. Tik 7% Kongo žmonių nedirba, nes joms trūksta vadovaujančio baltųjų personalo. Belgijos vyriausybė atėjo ir su stipria finansine pagalba: ji moka, kaip draugiškumo sutartyje numatyta, trečdalį atlyginimo specialistams, pavojaus zonos dar primoka po 6000 belgų frankų per mėnesį, ir Belgijoje pasilikušiesiems šeimų nariams teikia pašalpas.

Belgai nepasitenkino vien ūkiniais komandavimo postais, jie įsiveržė į administracinius postus. Netrukus JT personalas pasijuto iš kai kurių postų beveik visiškai išstumtas: atskludioje uranio provincijoje Katangoje ir ekvatorinėje provincijoje jau beveik visi administraciniai postai belgų užimti, 189 karininkai ir puskarininkiai komanduoja Katangos armiją, ir Kasai provincijos balubos aprūpinti belgų ginklais. Kongo sveikatos tarnybą dirguoja šeši belgai.

Dar blogiau: belgai kursto afrikičius prieš Jungt. Tautų misijas. "Ypač įtempti santykiai yra tarp belgų ir švedų", rašo Neue Zuercher Zeitung. Belgai nepraleidžia jokios progos "švedų karininkų gyvenimui apsunkinti ir jiems čiabūvių akyse apjuokinti."

Belgų infiltracinė taktika griauja Hammarskjöldo politiką, kuri siekia sukiudyti Kremlį nuo įsiveržimo į centrinę Afriką. Jei Jungtinės Tautos primerks akis, bandydamos nematyti belgų užmaskuoto skverbimosi į Kongą, gen. sekretorius neteks galimybės užkirsti kelią panašiai sovietinei akcijai. Bet iš kitos pusės, paskutiniųjų mėnesių patirtis parodė, kad pačios Jungtinės Tautos, sovietų kludomos, negali ir pačios nieko konkretaus nuveikti, ir belgų grįžimas buvo vienintelė kile ryškesnė injekcija Kongo ūkiui gelbėti.

450 NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Baigdami Dirvos 45-tus sukaktuvinus metus vykdome 450 naujų skaitytojų vajų. Tai už kiekvieną Dirvos leidimo metus po 10 naujų skaitytojų.

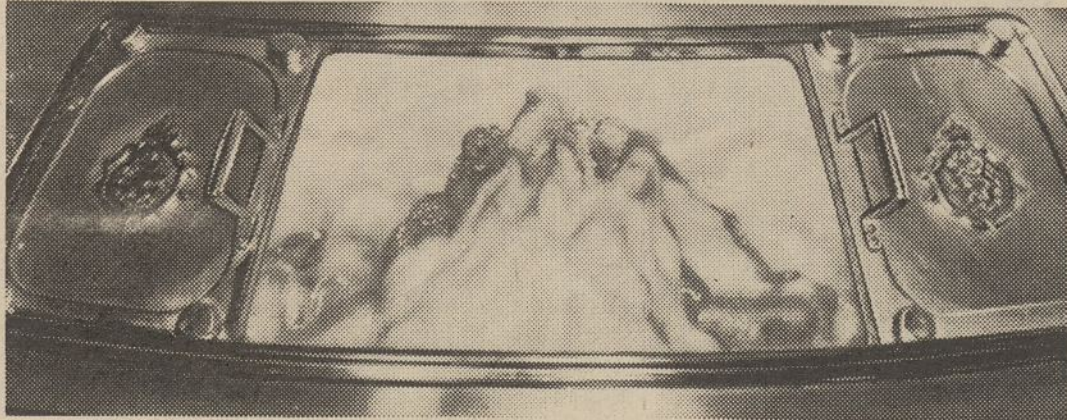
Vajus vykdomas iki 1961 m. balandžio 1 d. Per tą laiką visi nauji skaitytojai Dirvą metams gauna už \$8.00, pusmečiui už \$5.00. Taigi vienu doleriu pigiau.

Apie vajaus eigą žinias skelbsime kiekvieną savaitę. O kad vajus tikrai sektųsi, kviečiame į talką įsijungti užprenumeruojant Dirvą artimiesiems ar kaimynams, raginant juos pačius užsiprenumeruoti ar atsiunčiant galimų Dirvos skaitytojų adresus.

Ypač Dirvos prenumerata yra gera šventinė dovana jūsų artimiesiems, gyvenantiems JAV ar kituose kraštuose. Atsiminkit juos ir padarykit didelį džiaugsmą. Jiems užsakant Dirvą, ar tai jie gyventų Vokietijoje, Australijoje ar Pietų Amerikos kraštuose, kaina ta pati, kaip ir JAV gyvenantiems.

Mes pilnai tikime, kad Jums talkininkaujant, vajų sėkmingai pravesim ir Dirvos tolimesnį leidimą labai sustiprinsime. Vajų vykdant naudokitės čia spausdinama užsakymo atkarpa.

KADANGI STROH'S YRA UGNIM VERDAMAS, TAI JOKS KITAS AMERIKOJE ALUS NETURI STROH'S SKONIO

Virimas, kurį jūs matote viršų vykstant virimo katile, yra gaunamas iš atviros ugnies, katilo apačioje. Šis didelis karštis duoda geriausią skonį iš geriausių mišinių... padaro Stroh's lengvesnį ir švelnesnį. Naudokitės gaivinančiu skirtu Amerikos vieninteliu ugnim-verdamu alumi šiandien!

Jums patiks

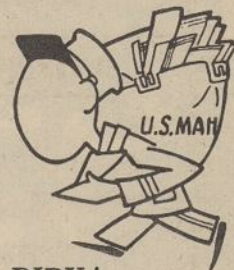
Stroh's

yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐
Už metus — \$8.00 ☐
Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovana.)

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (9)

DESZŐ ÁRVAY

Ir nevesk mus į pagundą!...

Karceris kalėjimo rūsyje yra penkiasdešimties kvadratinų centimetrų dydžio. Lubose, taip aukštai, kad pasižokėjus nebūtų pasiekama, stipri elektros lem-pa skleidžia akinančią šviesą. Sienos cementuotos, taip pat ir grindys, kurios įleistos šiek tiek giliau į žemę, negu korido-rius. Geležinės durys nesuderin-tos su įdubimo briauna, tačiau įsikišęs kraštas yra tik trijų pirštų pločio. Per delno platumo plyšį durų apačioje veržiasi šal-tas oras, prisitotinamas šla-pimo ir apdžiūvusio išmatų dvo-kimo. Nuo Ilonos, kuri tik marš-kiniais apsvilkusi stovi ant šla-pio betono, oras sušyla ir ver-žiasi pro grotomis apkaltą venti-liacijos angą, nors ventiliatorius nėra įjungtas. Ilona kovoja su noru vėmti. Ji įtkinėja save: Tai pernokusių vaisių kvapas. Obuoliai jau turi rudas įpuvimo dėmes, ir abrikosai jau labai minkšti. Aš manau, kad vynuogės jau rūgsta. Dabar aš užmy-niau minkštą kriaušę. Košė sun-kiasi pro kojų pirštus. Ilona sun-kiiai kvėpuoja. Dvokimas kankina nervus. Ji daužo kumščiais duris. Ateina prižiūrėtojas.

--Aš noriu į švarią celę.
--Čia, apačioje, visos tokios.
--Tai aš noriu savo celę iš-sivalyti.
--Kai norėsi prisipažinti, aš tave nuvesiu į pirtį, o paskui pas tarytoją.

Prižiūrėtojas veitui laukia at-sakymo. Paskui pasako jis:
--Jei nenori prisipažinti, pri-dėk dar savo mėšlo.

Iš kitos celės aidis pastorališ-kas balsas: Tantum ergo sacra-mentum... Giesmės nutilus, viena moteris užtraukia interna-cionalą...

Kuzinas žingsniavo gatvę, ku-rioje dar niekad nėra buvęs. Iš vieno rūsio lokalo veržėsi švie-sa ir žigonų muzika. Prie įe-jimo į sieną buvo atsirėmęs invalidas. Jo dešinioji koja buvo amputuota prie pat sėdynės. Pri-artėjus praieiviui, jis nusiimdavo kepurę. Kuzinas ilgai rausėsi kišenėje, nerasdamas smulkių pinigų. Paskui jis į kepurės pa-mušalą įmetė dvidešimties forin-tų banknotą. Elgeta iš nustebimo pamiršo padėkoti. Jis apžiūrinė-jo banknotą.

--Jis yra tikras, -- pasakė Kuzinas. -- Pasiėmė jį.

--Tamsta esi geras žmogus, -- sumikčiojo invalidas.

Kuzinas taip smarkiai jį pa-traukė į šviesą, kad elgeta vos neparpuolė.

--Ką tu pasakei?

--Jis yra tikras, -- pasakė Kuzinas. -- Pasiėmė jį.

--Pasiėmė jį mane atidžiau.

--Aš nežinau, ko tamsta iš ma-nęs nori, -- bailiai pasakė el-geta.

--Tu taip kalbėjai tik dėlto, kad aš tau daviau pinigų.

--Ne, ne dėlto.

--Einam, išgersim kartu.

Jie nulipo laiptais. Lokalas dvelkė žuvies guliašu. Invalidas rijo seiles. Kuzinas užsakė ke-turias porcijas ir litrą vyno. Po pirmojo stiklo vienas iš pasakė:

--Aš vadinausi Pal.

--Aš vadinausi -- ak, nesvarbu, kaip aš vadinausi. Į sveikata!

Jie valgė, jie gėrė, bet nekal-bėjo. Vynas atrodė skanesnis, ne-gu iš tikrųjų buvo; nes žuvies guliašas degino burną.

--Dar vieną litrą, -- sušuko Kuzinas kelneriui.

--Aš daugiau negaliu gerti, -- pasakė Pal. Jis parodė į savo lazde, atremtas į stalą.

--Ak, taip... -- sumurmėjo Kuzinas ir per stalą pastūmė ci-garečių dėžutę: -- Rūkyk!

Csak egy kislány van a villa-gon... grojo žigoni. Tik viena mergina yra pasaulyje... Palas prisipildė savo stiklą iki viršaus, išgėrė vienu užsivertimu, įsi-pylė vėl ir pasakė:

--Prakeikta daina, tartum jos žinotų, tos kekšės, kad mano ki-

šenėje yra pinigų, jos užsakė tą dainą.

Jis vėl išgėrė, ir Kuzinas pa-klausė:

--Kekšės, kur?

--Ten, trys.

Jos sėdėjo šalia žigonų ir juo-kėsi, žiūrėdamos į jį. Kuzinas nukreipė šalin žvilgsnį ir pa-klausė:

--Ką tu turi prieš tą dainą?

Palo akys sužibėjo, ir iš lū-pų, nuo kurių lašėjo vėnas, pa-sigirdo:

--Ji vadinosi Manzi, aš jos niekada neužmiršiu!

Kuzinas griebė stiklą, jo nuo degtinės ir vyno aptemusių smegenyse iškilo atsiminimai.

--Ji buvo aštuoniolikos, -- pa-sakojo Palas, girtumo veikia-mas, -- aš kalbėjau apie ve-dybas. Aš buvau dvidešimt vie-nerių ir sveikas. Grįžęs jau šlu-bavau ant lazdy...

--Ir ji tavęs jau nebeįnorėjo, -- baigė sakinį Kuzinas ir išgė-rė. Palas vėl pripildė stik-lus.

--Ji norėjo, bet aš nenorėjau.

Kojos strampus, suprantai tu?

Žaidžia blogai gijo, kaulų skeveld-ros mėsoje, pūliai dvokė, o ji buvo mergina -- kas tik į ją pasižiūrėdavo, tas susižavėda-vo. Per pirmąjį pasibučiavi-mą ji drebėjo... Ji drebėdavo vi-sada, kai ją bučiuodavau, bet ji pati niekada nebučiuodavo. Kai grįžau ir su ta koja ir lazdomis stovėjau prieš ją, ji pirmą kar-tą mane pabučiavo; ji nebedre-bėjo, tik paklausė: "Kada mūi-sų vestuvės?" Tada aš jai pa-sakiau: "Niekada!" Aš nenorėjau su savo strampu biauroti jos gy-venimo.

--Ir ji ištekojo už kito? -- paklausė Kuzinas.

--Taip, ir tai gerai. Tik kar-tais, kai išgirstu tą dainą, aš prisimenu ją, tada norėčiau -- ir tada einu paprasčiausiai -- ir tai žino tos kekšės.

Palas pasiėmė lazdas ir at-sistojo.

--Kur nori eiti? -- paklausė Kuzinas.

--Aš einu... -- Palas galvojo akimirką, tartum norėdamas pa-sakyti: "aš dabar paimsiu vieną iš jų, paskui man viskas bus biau, bet valandėlei būsiu ap-rimęs. Dėl manęs gali galvoti, kad esu kiaušė."

Palas nušlubavo laiptais į vir-šų. Viena iš trijų jį išsivijo.

Kuzinas galvojo: "Jis eina su ja, nes nori užmiršti kitą. Kas ją pamatydavo, tas susižavėdavo."

Kalkėmis dažytų sienų freskos pradėjo šokinėti prieš jo akis. Vienas kaimietis bučiavo savo merginą. Jis glėby turėjo raudon-ąją aguoną. Gėlės degė. Kuzi-nas keikėsi:

--Po velniui, aš nusigėriau.

Csak egy kislány van a villa-gon -- tik viena mergina yra pa-saulyje... grojo žigoni.

Viena iš trijų priėjo prie jo stalo, ji turėjo skaudžiai raudon-us plaukus, ir jos akys bliz-gėjo juodai.

--Ar jau namo? -- paklausė ji.

Kuzinas peržvelgė ją nuo vir-šaus iki apačios ir nuo apačios iki viršaus.

--Iš tikrųjų dar ne, -- pasa-kė jis lėtai.

Vasario 16 Gimnazijos mokiniai pertraukos metu susirinkę į valgyklą pieno užkandžiams. Jų tarpe J. ir M. Bačiūnai, Gimnazijos ir Bendruomenės vadovybė.

RETA SENOSIOS KARTOS VEIKĖJO SUKAKTIS

Amžiaus metai gyvenime plau-čia kaip sriaunus upelis. Nepasi-junti kai užklumpa senatvė.

Nepasijuto ir adv. Jonas Bag-džiūnas-Borden sulaukęs 78 m. amžiaus ir 57 metų vedybinio gy-venimo sukaktį.

Spalio 11 d. Jonui ir Elenai Bagdžiūnams 57 m. vedybinio gyvenimo sukaktį paminėti, jų jauniausioji duktė Cecilija ir žen-tas William F. Prile savo puoš-nioje rezidencijoje Hindale, Ill., suruošė puotą, į kurią atsilankė giminių ir draugų būrys. Čia bu-vo dar kartą prisiminta Jono Bagdžiūno 78 m. amžiaus sukak-tis, kurią jis atšventė praėjusią vasarą.

Tada į sukaktuvininko Jono Bagdžiūno ūkį, esantį per porą dešimčių mylių nuo Chicago, privažiavo tiek svečių, jog buvo sunku rasti dideliame kieme lais-vos vietos automobilui pastatyti. Sukaktuvininko žmona Elena sve-

Balta bliuskutė, uždengianti ir drauge atidengianti krūtinę, sly-do nuo jos pečių.

--Kodėl toks vienišas?

--Tik vienišas žmogus yra tik-ras žmogus.

--O, -- pasakė ji, -- tu dar turi daug ką išmokti!

Ilona vemia. Pusiausuvirškin-ta maisto košė iš duonos, ne-baltinto kavos surogato ir skran-džio sulčių teka geležinėmis du-rimis ir laša ant siauro beto-ninio išsikišimo po durimis. Da-lis nuteka į koridorių. Sargybi-nis eina prie telefono. Atvedamas kalnys. Ilona girdi, kaip jis grę-žia mazgotę ir kilnoja kibirą. Jis sunkiai alsuoja, tartum la-bai įtempdamas savo jėgas. Lan-gelyje pasirodo akis. Ilona už-dengia langelį delnu. Sargybinis sako: "Džiaukis, kad palikau marškinius."

Ilona skaito datas geležinėse duryse. Jos įbrėžtos nagais į dažus. Dažniausiai dvi, retu atveju trys dienos iš eilės. Vie-nas ištvėrė šešias dienas, paskui parašė: Mano jėgos baigiasi! Ša-lia parašas jau kita ranka: Ir nevesk mus į pagundą!

(Bus daugiau)

Jonas ir Elena Bagdžiūnai

čius pavaišino svieste keptais gaidžiukais ir kitais skanumy-nais. Ir prie tradicinio pyrago buvo iki vėlybos nakties dalin-tasi prisiminimais.

Svečiai privežė sukaktuvi-ninkui dovanų, linkėdami geros sveikatos ir ilgo amžiaus. Ypač daug linkėta greičiau sustiprėti, atsimenant, kad sukaktuvininkas tik prieš keletą mėnesių atsi-kėlęs nuo operacijos stalo, kur jam buvo išpiauta tulžis, kanki-nusi keletą metų.

Nors tada operacija ir gerai pasisekė, bet dar ir šiandien J. Bagdžiūnas fizinių darbų ne-mėgina, kuriuos jis taip mėgo dirbti savo ūkyje, pasitraukęs pensijon, kad nesustingtų iš ne-veiklumo.

Adv. J. Bagdžiūnas - Borden praelyt daug pasidarbavo Lietu-

vos labui. Jo sumanymu, pa-gelbstint senosios kartos pat-riotingiems lietuviams, buvo nu-liebtas Lietuvos Laisvės Var-pas. Savo darbštumui jis besi-kuriančiai Lietuvai surinko dide-lės sumas pinigų. Už visus tuos nuopelnus Nepriklausomybės metais buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu.

(tb)

Ringling Bros. and Barnum & Bailey Circus pasirodys Cle-veland Arena lapkričio 16 iki 20. Per 5 dienas bus 11 pasiro-dymų. Plačiau žiūrėk skelbime.

NOW! 4 1/4% PER ANNUM
on ALL ACCOUNTS
4 1/4% EARNING ON PREPAID SAVINGS
Effective Jan. 1, 1960
FREE ALUMINUMWARE
WITH \$500.00 OR MORE
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Bishop 2-1397
HOURS: MONDAY 9 to 8
TUESDAY, THURSDAY, FRIDAY 9 to 5
SATURDAY 9 to 1
WEDNESDAY CLOSED

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪSIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: Name

No. Street City State

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA
Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus
TAIP PAT IR VISOKIOS RŪSIES APDRAUDA
Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirikiat su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Nuo šių metų liepos 1 dienos dividendai yra pakelti iki 4 1/4%.

MUTUAL Federal SAVINGS

and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Kada sulaužysim savo nerangumą?

Tam geram mūsų būde, kurį patys mėgstam pagirti ir net kitiems pavyzdžiu pasiūlyti, yra tokia blogybė, kurios tikrai mums reikėtų gėdytis. Tai nerangumas greit reaguoti į gerus ir blogus aplinkos reiškinius. Ypač nereaguoti į tuos, kurie netiesioginiai mus visus liečia. Šiuo atveju į reiškinius, kurie paliečia visus lietuvius arba dabartinį specialų Lietuvos reikalą.

Jau Dirvoje buvom kalbėję, kad kiti už mus daug apskresni, o ypačiai tokiu apskrumu pasižymi šio krašto raudonieji veikėjai ir jų bendrąkeleiviai. O mes vis velkames tokių reaguojančių eilės uodegoje. O jei jau esam paraginti, tai arba išsisukinėjam, kad nemokam pakankamai kalbės, neturim pavyzdžių, kaip tai atlikti arba kitas priežastis surandam, savo pareigos neatliekam ir Lietuvai reikalingo patarnavimo nepadarom.

Štai ką tuo reikalu mums rašo R. Kezys:

"Jau buvo raginta rašyti JAV vyriausybei ir jos ambasadoriui prie Jungtinių Tautų, paremiant Chruščiovo pasiūlymą, kur jis reikalauja laisvės visiems pavergtiems kraštams. Reikia tikėti, kad lietuviai rašo tokius laiškus. O tie, kurie dar rašys, pravartu jiems žinoti sekančius faktus: šio pasiūlymo pavadinimas yra "Declaration on the Grant of Independence to Colonial Countries and Peoples". Dokumento numeris yra A/4502. Šio 14 puslapių gražbylostės sedevro esminiu paragrafu reikia laikyti šį:

"All colonial countries and Trust and Non-Self-Governing Territories must be granted forthwith complete independence and freedom to build their own national states in accordance with the freely-expressed will and desire of their peoples. The colonial system and colonial administration in all these forms must be completely abolished in order to afford the peoples of the territories concerned an opportunity to determine their own destiny and form of government".

Jei laisvėje gyveną lietuviai nedarys spaudimo į JAV vyriausybę, kad ji 100% paremtų šį Chruščiovo siūlymą ir pasisakytų už išlaisvinimą visų pavergtų tautų, tai mūsų kalbos apie laisvės rytojų yra nenuoširdžios ir jos primena muilo burbulus".

Mūsų turimomis žiniomis lietuviai dar labai nedaug tuo reikalu yra laišku parašę. O laiko, kad jį būtų rimtas dėmesys atkreiptas ir reikalingos išvados daromos, labai nedaug. Reikia visiems paskubėti. Ir reikia, kad kiekvienoj lietuvių gyvenamoj vietoj atsirastų iniciatoriai, kurie ne tik ragintų tokius laiškus rašyti, bet ir juos rašant patalkintų.

Negi mes ir šiuo, labai reikalingu laiku, taip prašliaužime paviršiumi, savo būtinos pareigos neatliksime ir nerangumo nesulaužysime? Atrodo, kaip teisingai R. Kezys rašo, tai neatlikę padarytume ne tik didelę klaidą, bet ir savo siekimuose pasirodytume labai nenuoširdūs.

B. G.

LIETUVIAI TIK JUODIESIEMS DARBAMS

Jau daug kartų buvo rašyta, kad Klaipėdoje daugiau rusų, negu lietuvių ir jie užėmė visas atsakingas vietas. Lietuviai ten tik rusų pagalbininkai, siunčiami atlikti pačius juodžiausius darbus. Tai patvirtina ir tokia žinia, atspausyta komunistiniuose laikraščiuose:

"Dangės dugnu reikėjo nutiesti "Trinyčių" fabrikui kabeį. Darbams buvo pakviesti nariai, Žvalgydami dugną, jie pastebėjo pailgus daiktus. Suprato, jog tai praėjusio karo palikimas -- mirtį nešantieji sviediniai.

Pranešta kariniams jūreiviams. Nariai, kuriems vadovauja prityręs narys karininkas V. Žukas, atplaukė į Dangę. Pirmasis į upės dugną nusileido jis pats. Iškilęs nusiėmė naro aprangą, užsirūkė ir susirūpinęs jūreiviams pasakė.
--Darbas sunkus. Per penkiolika metų sviediniai užrūdijo. Vienas neatsargus judesys, ir jie gali sprogti. Be to, sviediniai užnešti storu dumblo sluoksniu.

Rizikuodami savo gyvybę, nariai vienas po kito leidžiasi į upės dugną, atsargiai iškelia mirtį nešantį krovinį.

Jau ne pirmą savaitę darbuojasi V. Žuko vadovaujami nariai. Iš Dangės dugno iškelia apie tris šimtus penkiasdešimt sviedinių. Septyniolika penki sviediniai svėrė po 65-67 kilogramus. Nelengva vienam žmogui tokį mirtiną krovinį iškasti, iškelti, perduoti laive laukiančiam draugui. Nariai iškėlė iš dugno daugiau kaip penkiolika tūkstančių kilogramų sprogstamos medžiagos.

Numanau, kad tą žinią rusai išsiuntinėjo laikraščiams, kaip pasigyrimą, kad jie moka išimti ir išardyti minas. Tik neparašė, kiek per tą laiką tokį darbą atliekant jau yra nukentėjusių. Ir nepastebėjo, kad ja tik patvirtina lietuvių siuntimą į pavojingiausius ir juodžiausius darbus.

St. Vainotas,
New York

NE KOKIA ATESTACIJA KATALIKIŠKAI ITALIJAI

Yra daug priežasčių, kad Italijoje tokie stiprūs komunistai. Bet Italijos katalikams tai tikrai bloga atestacija. Štai pasibaigė rinkimai į savivaldybes. Komunistų partija gavo 1,5% balsų daugiau, negu ankstesniuose rinkimuose. Su komunistuojančiais socialistais jie surinko net 38,9% visų balsų. Daugelio mies-

J. ir M. Bačiūnai, ilgesnį laiką išbuvę kelinėje pas Anglijos ir Vokietijos lietuvius, grįžo į savo namus Tabor Farmoje. Nuotraukoje pasitarimo vaizdas Vokietijoje. Sėdi: dr. kun. Gronis -- Vasario 16 Gimnazijos direktorius, E. Simonaitis, J. Bačiūnas, J. Bataitis. Stovi: kun. Lubinas, F. Skerys, Tėv. Bernatoni, Stankaitis, Valiūnas ir dr. Rėklaitis.

TAUTOS VALIA TEBŪNA VIENA

Pastabos po "burtų traukimo"

V. Rastenis

Ankstvyjeji demokratinės santvarkos teoretikai aiškino, o ir dabar laikurie tebeaiškina, kad tautos valia yra viena, ir būtent toji, kurią pareiškia balsuojant dauguma rinkimuose. Kitaip balsavusiųjų ir mažumos likusiųjų valia nesanti tautos valia, anot to aiškinimo. Maža to, daugumos valiai paaiškėjus, toji valia esanti laikytina visų valia, nes, esą tie, kurie kitaip balsavo, klydo, neatspėjo, kokia yra tau-

to tarybose jie turi daugumą. Ir katalikiškoj Italijoj komunistų partija yra pati stipriausia iš visų dar laisvų Europos valstybių. Ji pralenkė net ir Prancūzijos komunistus.

K. Bartis,
Irvington

MAN NEPATINKA TOKS SKIEDIMAS

Nors "Draugas" oficialiai ir stengėsi aiškinti, kad jam abu prezidentiniai kandidatai vienodi, bet ir be to aiškinimo matėsi, kad kur savo simpatijas suka. O kai jau buvo išrinktas J. F. Kennedy, net ir susivaldyt iš džiaugsmo nebegali. Štai pirmajam puslapy, didžiausiomis raidėmis rašo "Nixonas ir Ike pasveikino Joną Kennedį". Man įdomu, nuo kada John F. Kennedy virto Jonu Kennedžiu? Ar tai nėra skiedimas iš džiaugsmo?

F. Vilimaitis,
Springfield

nėje santvarkoje balsuojant daugumai pripažįstamas tam tikra tvarka lemiamas vaidmuo. Amerikos prezidento rinkimuose ta tvarka gana sudėtinga, nes čia lemia ne visuotinė dauguma, o daugumos paskirose valstybėse, kurių svaris galutiniam lėmimui labai nevienodas.

Pastarieji rinkimai turi daugybę momentų, pavaizduojančių, kaip pasirinkimas, kuri iš tautose esamų valių yra vykdytina, priklauso nuo visos eilės atsitiktinumų ir kaip kartais net vienas šiaip jau nereikšmingai atrodą atsitiktinumas gali viską nulėmti į vieną ar į kitą pusę. Tai neišvengiama, nes už rinkimus tobulesnės sistemos vykdytinajai tautos valiai parinkti vistiek dar niekas nesugalvojo.

Bet, ar tos valios parinkimą nulemia vieno balso dauguma ar koks kitas atsitiktinumas, ar jį nulemia beveik šimtanuosimtinė dauguma, atmetosios valios nebūtinai laikytinos klaidą, ir jų reikšėjai nebūtinai laikytini nesuvokusiais tautos valios dalykuose. Ypač šiuo atveju, kai susirėmė dvi lygiai stiprios (taigi ir lygiai susivokiančios) grupės, ir lygiai pasirinkimą, katros iš jų valia bus vykdytinoji, lėmė maždaug "burtų traukimas", nelaimėjusiai pusei niekas negali prikišti daugiau "paklydimo" ar mažiau "nusivokimo", negu laimėjusiai.

Priešingai. Tautos valia yra ten ir ten. Tauta susideda iš daugybės žmonių ir todėl joje yra daugybė valių, savo tarpe panašių ir priešingų. Kai reikia ir tėra galima vykdyti tik vieną iš tų valių, demokrati-

neje santvarkoje balsuojant daugumai pripažįstamas tam tikra tvarka lemiamas vaidmuo. Amerikos prezidento rinkimuose ta tvarka gana sudėtinga, nes čia lemia ne visuotinė dauguma, o daugumos paskirose valstybėse, kurių svaris galutiniam lėmimui labai nevienodas.

Pastarieji rinkimai turi daugybę momentų, pavaizduojančių, kaip pasirinkimas, kuri iš tautose esamų valių yra vykdytina, priklauso nuo visos eilės atsitiktinumų ir kaip kartais net vienas šiaip jau nereikšmingai atrodą atsitiktinumas gali viską nulėmti į vieną ar į kitą pusę. Tai neišvengiama, nes už rinkimus tobulesnės sistemos vykdytinajai tautos valiai parinkti vistiek dar niekas nesugalvojo.

Bet, ar tos valios parinkimą nulemia vieno balso dauguma ar koks kitas atsitiktinumas, ar jį nulemia beveik šimtanuosimtinė dauguma, atmetosios valios nebūtinai laikytinos klaidą, ir jų reikšėjai nebūtinai laikytini nesuvokusiais tautos valios dalykuose. Ypač šiuo atveju, kai susirėmė dvi lygiai stiprios (taigi ir lygiai susivokiančios) grupės, ir lygiai pasirinkimą, katros iš jų valia bus vykdytinoji, lėmė maždaug "burtų traukimas", nelaimėjusiai pusei niekas negali prikišti daugiau "paklydimo" ar mažiau "nusivokimo", negu laimėjusiai.

Dabar tiems, kurie baiminosi laikurių Kennedžio ar jo patarėjų palinkimų, lieka tik pasi-

klauti viltimi, kad tie baiminimai buvo be pagrindo, ir kad naujam prezidentui seksis realizuoti bent dalį jo patraukliųjų pažadų. Bet, turbūt, ne tik už Nixoną balsavusiems, o daugeliui ir už Kennedį balsavusiųjų tikru pavojus ženklų (gaila, vieną parą pavėluotų) nuskambėjo Chruščiovo pasveikinimas Kennedžiui, kuriame tarp ko kita buvo toks pareiškimas:

"Mes tikimės, kad Jums esant tose pareigose santykiai tarp mūsų šalių vėl seks ta linkme kuria jie vystėse Franklino Roosevelto laikais..."

Kaip tie santykiai "nusivystė" Roosevelto laikais nuo diplomatinių santykių užmezgimo 1933 metais ligi Jaltos 1945, mes esame pajutę. Kennedys primygtinai žadėjo būti maždaug "FDR II". Ir jeigu jis išties bus toks taja prasme, kuria Chruščiovas savo telegramoje tikisi, tai jau būtų aišku, kurie milijonai balsuojantų suklydo.

Bet Chruščiovo vilčių atviras išsišplepėjimas gali būti ir nadingas. Jis Kennedį stato į keblią padėtį. Tas išsišplepėjimas primena Kennedžiui, kur glūdi respublikonų jam darytų priekaištų pasitvirtinimo pavojus. Ir tas gal jį kaip tik paskatins būti atsargiam su aklu FDR politikos pamėgdžiojimu.

Chruščiovo neslepiamas džiaugsmas dėl Kennedžio laimėjimo ir jo skubus siūlymasis pradėti visas įmanomas derybas sunku nelaikyti ženklu, rodančiu, kad didesnioji balsuojantų pusė bus patenkinti ir į Sovietijos valios ar gėdimų toną.

Bet Kennedį, reikia manyti, ne aklaš tai aplinkybė, kad už jo nugaros ne visos gi tautos, o tik jos pusės valia, ir kad jam ne tik viena, o neretai ir abiem akim verta pasižvalgyti taip pat ir į kitos pusės valią, taigi pasisąugoti, kad tos kitos pusės jam darytieji priekaištai nepasitvirtintų.

Netrukus jis jau turės rinktis savo būsimuosius bendradarbius. Iš tų pasirinkimų jau bus bent iš dalies numanu, ar jis bolševizmo atžvilgiu pasiduos kompromisinei linkmei, ar ryšis atsižvelgti ir "agresyvaus atspatumo" reikalaujant, kurių tikrai yra didžiulė ne vien jo buvusių priešininkų, o ir jo paties uolijų rėmėjų pusėje.

Kiti rašo:

LENKAI APIE KENNEDY IŠRINKIMĄ

Sandaroje atspausintas toks pranešimas:

"Kai paaiškėjo, jog John Kennedy tapo išrinktas JAV Prezidentu, vienas lenkų laikraštis Chicagoje tuojau paskelbė, jog Baltajam Name dabar bus asmuo giminingas varšuviečiui. Ir štai kokių būdu pasireiškia tas "giminingumas".

John Kennedy žmonos sesuo yra trečioji Stanislovo Radvilos žmona. Pastarojo tėvai dabar yra apsisotę Šveicarijoje. Prieš pereitą karą toji šeima gyveno Varšuvoje, kur šiuo metu būna Stanislovo giminingas, iš profesijos laikraštlininkas.

Chicago lenkai dabar galvoja, jog dėka tokiems giminytės ryšiams su Radvila, bus prielankesnis lenkams ir patsai John Kennedy. Beja, rinkimų metu, Stanislovas važinėjo po Jungtines Valstybes geibėdamas savo svainiui.

BALTIMORE

IŠ BALF VAKARO

Lapkričio 8 dieną įvyko BALF Baltimorės skyr. šeimyninis vakaras. Programoje dalyvavo tautinių šokių grupė, kuri pašoko Blezdingėlę, Kalvelį ir Žiogelį. Grupei ilgus metus vadovauja Balys Brazauskas. Grupė sulaukė daug pasitenkinimo.

Audronė Valaitytė, jauna baleto šokėja, labai gražiai išpildė: Preludą iš Gulbių ežero, Persų turgavietę ir Verpetą.

Algirdas Petruševičius labai gražiai pagrojo akordionu koncertinį tango, o jaunas pianistas Aleksandras Radzius paskambino Paganini Variacijais.

Po meninės dalies svečiai pasišoko geram orkestrėliui grojant ir vaišinosi skaniais užkandžiais ir įvairiais gerimais.

Pasiruošimas startui...

LIETUVIŲ PASIRODYMAS TARP 23000 STUDENTŲ

**Pavergusių tautų atstovams protestuojant,
sustabdė internacionalo grojimą**

Studentės Vida Kukučionytė ir Jurina Smagrauskaitė Michigano universiteto parodoje, lietuvių skyriuje.

Kiekvienais metais spalio mėnesio pabaigoje, didžiuliame Michigano Universitete Ann Arbor, vyksta vadinama "The Worlds Fair".

"Aplink Pasaulį Per Aštuoniasdešimt Minučių" programoje gali dalyvauti kiekviena tautybė, kuri yra susiorganizavusi savo klubui ir registruota universitete.

Jau daugelį metų tuose pasirodymuose įvairiausios tautos

šoka, dainuoja, rengia parodas --stengiasi kuo įspūdingiau reprezentuoti savo tautą. 23,000 studentų, daug užsieniečių, gausi profesūra, tad pasirodymams dirva dekinga. Lietuviai nedalyvaudavo.

Šiais metais susiorganizavę lietuviai studentai, nors ir pirmą kartą, bet tvirtai ir gražiai įvedė lietuvius spalio 28-29 dienomis Michigano Universiteto Tarptautinį Festivalinį, Michi-

ganiečiams talkon atėjo Detroito studentija. Šokti mieliai su-tiko "Šilainė" G. Gobienės vadovaujama, Šoko Kepurėlė ir Malūnų visose keturiose programose. Malūnui tik įpusėjus pasigirdavo plojimai.

Pirmoje programoje "Šilainė" pasirodė dešimtoji eilėje, gi likusiose trijose buvo paskutinė. Mat, pasirodymų vadovai nusprendę pareiškė, kad pabaigai reikia duoti geriausią. Dalyvavo afrikiečiai, arabai, filipinai, graikai, indai, Izraelis, Indonėzija, korejiečiai, latviai, japonai, ukrainiečiai, Thailand, Panama, Pakistanas, Venezuela.

Ir tame įdomiame tautų spalvingume ir judesy lietuviai patraukė publikos dėmesį. Susilaukė ypatingai gausių plojimų ir daugelis tuoj po programos eidavo ieškoti lietuvių kambario.

Lietuvišką parodėlę suorganizavo Detroito studentai skautai. Kryžiai, koplytstulpiai, rūpin-tojėliai, lovatiesės, staltiesės, juostos, gintaras, knygos, Lituanus-domino praeivį. Gi tautiniais drabužiais papuoštą lėlę, lietuvių dailininkų paveikslus ir gintaro

ne vienas norėjo nusipirkti. Kai kurie prie Lietuvos žemėlapiu ilgai praromodavo. Sukoncentruotas apšvietimas į kryžius, bei rami lietuviška muzika visam kambariui teikė mistiškos nuotaikos.

Artimiausieji lietuvių kaimynai Indonėzija, Afganistanas ir ypatingai Venezuela buvo triukšmingi. Venezueliečiai ne tik tiktai filmus rodė, bet ir pačioje parodoje šoko. Šoko temperamen-tingai, užkrečiančiai. Jų muzikos taktan linguojas praeivis, patekęs pas lietuvių, nustebdavo, surimtdavo ir imdavo fotografuoti, klausinėti. Aplink lietuvių visą laiką sukinėjosi du Maskvos at-

siųsti studentai rusai (vienas lietuviškai kalbą). Ir pagaliau jie neiškenčia garsiai nenustebe: -- Ir jūs, tokie jauni, dar lietuviškai tarpusavyje kalbatės...

Ir taip Michigano Universitete svetimieji daug kartų linksniavo Lietuvos vardą.

Didžioje Michigan Union salėje susirinkusi publika laukia programos, klausosi malonios muzikos. Staiga pasigirsta sovietų internacionalas. Išgrojamas iki galo. Po jo U.S.A. himnas. Amerikietiška publika rami, tačiau ukrainiečiai, latviai ir lietuviai atitinkamiems pareigūnams pareiškia, kad kur grojamas komunistinis internacionalas, šios tautos negali šokti ir programoje nedalyvaus. Pareigūnai nustebe, čia nieko blogo nėra, čia tik darbininkų giesmė, be to italų įgrotą plokštelė. Pakartotina protestuojant buvo atsisakyta ir daugiau publikos nebelinksmino internacionalu.

Užtai festivalio pabaiga buvo įspūdinga. Programos vedėjas, simpatiškas korejietis, prieš lietuviams išbėgant scenon, prie mikrofono pakviečia arčiausiai stovintį šokėją Saulių Černiaus-ką. Nustebusio Sauliaus paklausia vardo, kada atvyko į U. S. A. ir: -- Kas tave išstūmė iš savo krašto? -- Komunistas! -- sušunka auditorijai korejietis. Seka Malūnas, Festivalis baigėsi.

Michigano Univ. Lietuvių Studentų Klubu pirmoji pirmininkė Liuda Kuprienė. Dabartinė pirmininkė Pajaujytė.

A. L. Bendruomenės Ann Arbor apylinkėi pirmininkauja dr. Bronius Jeselskis. Apylinkės valdyba artimai bendradarbiauja su Studentų Klubu.

Gaila, kad tik nedaugelis lietuvių naudoja šio garsaus universiteto privilegijomis, tuo tarpu latviai čia labai gausiai ir tvirtai įsikūrę.

S. K.

Paaikškinimus teikusi parodos lankytojas Gintarė Šileikaitė prie lietuviškais raštais austo kilimo.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

NEOLITHUANŲ ŠVENTĖ

L. S. T. Korp! Neo Lithuania 38 metų ir L. T. A. Sambūrio 10 metų sukakties minėjimo šventė įvyksta 1960 m. lapkričio 19 d. Chicagoje, Midwest Hotel patalpose, Homlin Ave., Nr. 6 Šventės programa bus tokia: 9 val. ryto pamaldos už mirusius Korp! narius Tėvų Jėzuitų Koplyčioje, 5600 So. Claremont Ave. Po pamaldų vykstama į Šv. Kazimiero kapines aplankyti mirusiųjų korporantų kapus. 7:30 val. p.p. iškilmingas Korp! Neo Lithuania L. T. A. Sambūrio posėdis. Korp! Neo Lithuania juniorų kėlimas į senjorus. Po to seks vakarienė ir šokiai.

"KRIVULES" KLUBO SUSIRINKIMAS

Įvyko lapkričio 6 d. Stepono Viščiūso svetainėje. Šį kartą jau gausiai susirinkę nariai aptarė klubo veiklos reikalus ir išsišnekėjo įvairiausiais aktualiais klausimais. Po susirinkimo buvo bendra kavutė. Jos metu "mėnulininkas" Alb. Valentinas visiems čia dalyvavusiems Nepriklausomos Lietuvos buv. policijos pareigūnams paskirstė naujus tarnybos postus abeiose mėnulio pusėse: šviesiojoje ir tamsiojoje...

LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS ARCHYVO PERDAVIMAS

Lapkričio 5 d. Jaunimo Centre įvyko prof. J. Žilevičiaus surinkto Lietuvių Muzikologijos Archyvo perdavimas lietuvių tautai. J. Žilevičius, dabar jau bebai-gias 70-ius metus amžiaus, šią archyvą pradėjo rinkti nuo 1929 metų. Archyvo turinys sveria apie 2400 svarų ir yra vienintelis toks visame pasaulyje.

Kompozitorius jį rinkdamas, be laiko sugaištęs, dar pridėjo ir apie 5,000 dolerių savo pinigų. Dabar jis perduotas savosios tautos žiniai su sąlyga, kad bus nuvežtas į Lietuvą tada, kai ji vėl atgaus laisvę ir nepriklausomybę.

Archyvo globėjais dabar jis paskyrė Lietuvos konsulą Chicagoje P. Daužvardį ir tėvų jėzuitų provincijolą. Emigracijos dienos archyvą priglaudė tėvai jėzuitai savo namuose.

Į iškilmes susirinko apie šimtas žmonių: muzikų, rašytojų, žurnalistų, menininkų ir visuomenės veikėjų. Aktą pradėjo tėvų jėzuitų atstovas B. Markaitis, SJ. Žodžius tarė: Lietuvių Muzikos Komisijos pirm. Vl. Jakubėnas, LB Chicago apygardos pirm. J. Jasaitis ir Vargonininkų S-gos ats. J. Bertulis.

Įdomu tai, kad tolimesnį tų iškilmių vadovavimą perėmė dėl perkarštos "koegzistencijos" su vietos komunistėliais "jau iš visų lietuviškų postų pasitraukęs" P. J. Kreivėnas. Komunistišką spaudą jį padarė veik "kankiniu", o dabar jis drąsiai fotografuo-

* GVATEMALOS vyriausybė paskelbė, kad ji "likvidavusi" ginkluotą sukilimą prieš prezidentą Ydigoras Fuentes ir paprašiusi JAV patruliuoti Karibų pakrantę, kad sulaukius invaziją iš Kubos. Vyriausybė skelbia, kad sukilimas buvęs inspiruotas iš Kubos.

jasi su Lietuvos konsulu ir kitais...

Buvo iš juostos pademonstruota senoviški lietuviški dainų iš įvairių vietovių ir surengta muzikinė parodėlė.

KAS RENGS LIETUVIŲ PAVILJONĄ ATEINANČIĄ VASARĄ TARPT. PARODOJE?

Lietuva jau senokai gavo pakvietimą dalyvauti vėl Tarptautinėje Parodoje ateinančią vasarą Chicagoje, kuri įvyks naujojoje mišiniškoje Mc Cormik vardo salėje, Michigano paežerėje. Paviljoną rengti buvo vėl pasiūlyta LB Chicago apygardos valdybai. Bet šioji šį kartą atsisakė. Ateinančią vasarą tuo pačiu laiku įvyksta II Dainų Šventė, todėl apygardos valdyba daug darbo turės dėl jos. Antra, dail. A. Valeška toliau atsisako bendradarbiauti. O trečia -- nėra pinigų... Sutinkant dalyvauti, juk tuoj pat reikia sumokėti už vietą. O naujojoje salėje ji kainuoja jau žymiai brangiau. Kas apsiims įrengti Lietuvos paviljoną ir iš viso ar kas beapsiims -- dar nežinia.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJĄ PERĖMĖ KITATAUČIAI

Chicago lietuvius ištiko gana nemalonus ir skaudus dalykas. Garsiąją nuo senovės Lietuvių Auditoriją perėmė valdyti --išnuomavo ją kitatautčiai. Paskutinis auditorijos šeimininkas lietuvis Jonas Maliorius Auditoriją apleido lapkričio 1 d. ir įsikūrė nedidelėje lietuviškoje svetainėje, visiškai šalia auditorijos.

J. Maliorius įvairioms lietuviškomis organizacijoms sales iki pat paskutinės dienos davė naudotis nemokamai. Ten vyko pasakaitos, susirinkimai, ten kryžtavo, tautiniais šokiais šoko ir lietuviškas dainavo ir Bridgeporto Jaunųjų ansambliis. Dabar to jau nebebus. Jeigu susitardavai su kuo susitikti lietuviškajame Bridgeporte -- tai tik Lietuvių Auditorijoje. Dabar to jau nebus...

O kad to jau nebus -- esame kalti tik mes patys. Prieš kelis dar metus mūsų kelias buvo tik Auditorijon. Ten keldavom vestuves, krikštynas, vardines, su-kaktuves, bankietus, rengdavom vaidinimus, keldavom balius ir šokdavome iki padūkimo... Bet juo tolyn, juoėjome poniškin... Tas lietuviškas lizdas, kurį pasistatė senieji ateiviai, juo džiaugėsi ir didžiavosi, kuriame atlaikydavo visas savo sueigas ir linksmybes -- mums pasidarė perprastas... Savo baliams ir bankietams, kurie kasmet darėsi vis prabangiškesni, ėmėm ieškoti ištaigingų salų vidurmesčio dangoraižių viešbučiuose. Juo-kinga, kad kai kurios mūsų patriotinės organizacijos ėmė rengti savo metinius balius salėse, kurių savininkai remia tik komunistinę spaudą... O tų organizacijų susirinkimams mielai naudojoms J. Malioriaus nemokamai duodamomis salėmis... Auditorijoje.

Taip ir išėjo lietuvis iš savo Auditorijos. Tai nors bent už-eikdme į sekančias duris pas Joną Maliorių pasiskysti, kad anie jau mums nemokamai susirinkimams salės nebeduoda...

Alb. V.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis šioj

PADEKOS DIENOJ

WIEHN'S BAKERY

For GOOD Baked Goods - See WIEHN'S

12429 ARLINGTON AVE GL 1-3756

Dalyvauk savo bažnyčioj

ir melskis šioj

PADEKOS DIENOJ

GRABLER MFG.

COMPANY

6565 BROADWAY

MIchigan 1-9260

Dalyvauk savo bažnyčioj

ir melskis šioj

PADEKOS DIENOJ

**CANADA DRY
GINGER ALE**

EX 1-8800

Dalyvauk savo bažnyčioj

ir melskis šioj

PADEKOS DIENOJ

**GEORGE
McCARTHY**

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call GL 1-7417

Dalyvauk savo bažnyčioj

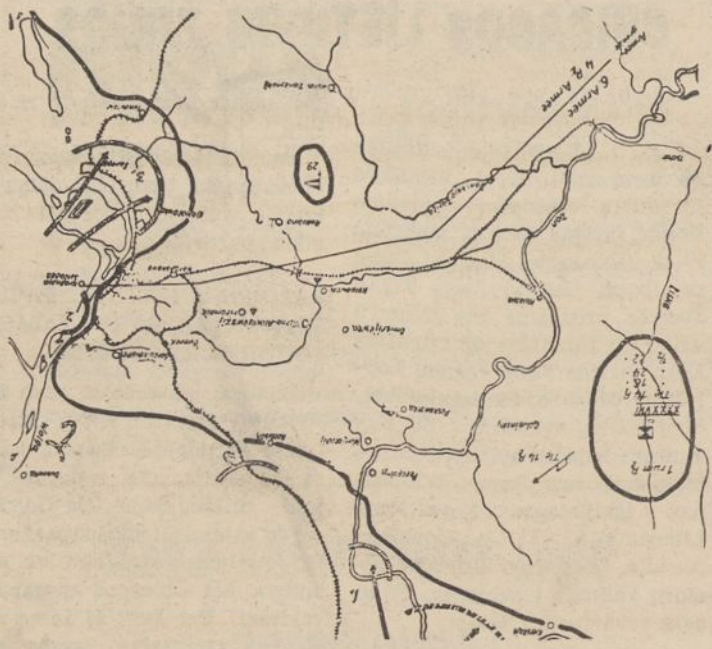
ir melskis šioj

PADEKOS DIENOJ

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

Stalingrado fronto situacija 1942 metų lapkričio viduryje. Vokiečių karinė vadovybė juto, kad rusų atakkliai tebeginami prietilčiai Kremenskaja (1), "teniso raketė" (2) ir Beketovka (3) kėlė didelį pavojų visam frontui, bet neturėjo pakankamai jėgų jiems išvalyti. Vėlesni įvykiai parodė, kad jų būkštavimai buvo pagrįsti.

Pavojingi ir...

(Atkelta iš 2 psl.)

Ir taip 1942 metų žiemos pradžioje siūstoji šilta apranga pasiekė užfrontės sandėlius, bet negalėjo pasiekti fronto linijų. Kalbant apie Stalingrado ruožą, tiekimo centruose, nuo kurių frontas buvo nutolęs 100 kilometrų, gulėjo šimtai tūkstančių kailinių, kepurų, šiltų marškinų, batų ir t.t., bet fronto kareiviai jų neturėjo.

Kitas klausimas -- patį atsistojanti apranga. Sandėliuose gulėjo krūvos tokių dalykų, kurie čigonams būtų sukėlę nepaprastą džiaugsmą. Įvairiausių spalvų moteriški megstukai, kurių rąkavės, nesiekė alkūnių, kailinukai, sportininkų apranga, kojinių, kambarinis apavas -- kas ten viską ir beišskaičiuos. Kas pasimaišydavo arti sandėlių, pasirinkdavo, kas jam atrodydavo tinkama. Kai viena 100-sios pėsčiųsų divizijos grupė išėjo iš Peskovackos sandėlio, atrodė, kad ji einanti ne į fronto pirmąsias linijas, bet į cirko masakarą. Čia atsitiktinai pakliuvusi Stalingrado kovotojų ne tiek linksmindavo gaunamas šiltos aprangos gabalas, kiek vykstančios scenos.

Stalingrado kovotojai tuo metu turėjo progos pasišaipyti ir iš daugiau dalykų. Vienas jų čia paminėtinas.

Tai Stalingrado skydas. Jau buvo Krimo skydas, Narviko skydas, Cholmo skydas, kodėl negalėjo būti ir Stalingrado skydo. Fiureris buvo įsakęs jį paruošti iki lapkričio 25. Bet fronte buvo tikima: "Pirma paimti Stalingradą, o tik tada dekoracijas dalinti."

Vieną popietę šeštosios armijos štabe buvo svarstomas fiurerio įsakymas.

--Krimas ir Narvikas buvo aiškūs laimėjimai, o Stalingradas tik bandymas, -- pasipriešino armijos štabo viršininkas. Armijos vadas žiūrėjo pro langą.

--Charkovas taip pat buvo bandymas, bet pavojus virto lemiamu laimėjimu.

--Tada mes kovojome supriešu atvirame mūšyje, ir priešas buvo demoralizuotas mūsų laimėjimų. Tada mes turėjometankų žnyplę, o dabar tūpčiojame vietoje.

Nepaisant tokių nuotaikų, įsakymas buvo perduotas tolyn, į 637-ją propagandos kuopą. Kuopos vadas pavedė projektą paruošti karo korespondentui Ernstui Eigeneriui.

Eigeneris buvo fronte nuo pat pradžių. Lenkijoje, Prancūzijoje, Rusijoje ir Stalingrade. Visur būdavo galima jį sutikti: tanke, sunkvežimio, purve. Bet jis nekentė karo, jis tik užjautė žmogų. Jo piešiniuose buvo išryškinama žmogaus kančia.

Eigeneris savo projekte pavaldavo bokštą tarp Volgos miesto griuvėsių, jo fone -- žuvusio kareivio galvą. Šalmas buvo apnarpiotas spygliuotomis vielomis, šone žodis: Stalingrad. Projektą vyriausioji fiurerio būstinė atmetė.

"Per daug demoralizuojas" -- užrašyta projekto apačioje. Sekančią dieną, 1942 lapkričio 20, Ernstas Eigeneris, 37 metų amžiaus, žuvo aukštumoje netoli Stalingrado.

(Bus daugiau)

E. CHICAGO

Pavykęs Balfo parengimas-koncertas East Chicagos apylinkės Balfo 95 skyriaus valdybos

pastangomis buvo suruoštas rudeninis parengimas-koncertas. Jis įvyko lapkričio 6 d., 4 val. p. p. Sv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje, Harbor, Indiana. Meninę programą išpildė:

20 metų tos srities praktika

Vokiečių radijų taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

Rockfordo lietuvių vyrų choras, vadovaujamas muziko Antano Lino ir solistas V. Liorentas, akomponuojant B. Giedraitienei. Visi meninės programos išpildytojai koncertą davė nemo-kamai, kaip auką Balfo šal-pai. Ir už tai jiems pareikšta nuoširdi padėka. Po koncerto buvo ir linksmoji dalis, veikė turtingas lietuviškų valgių ir gėrimų bufetas.

Dalyvių atžvilgiu parengimas-koncertas buvo gausus ir nuotaikingas, nepamiršti ir šalpos reikalingieji. Balfo šalpos reikalams aukomis ir iš kitų šaltinių gauta gryno pelno 493.18 dol.

East Chicagos apylinkės Balfo 95 skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems aukomis ir darbu ruošiant parengimą-koncertą.

Pakenė

WORCESTER

Žalgirio mūšio 550 m. sukakties minėjimas

Worcesterio skautų Nevėžio tuntas, talkininkaujant ramovėnams, šių metų gruodžio 20 d. (sekmadienį), 3 val. po pietų Maironio parko salėje ruošia Lietuvos kariuomenės šventės ir Žalgirio mūšio 550 m. sukakties paminėjimą.

Programoje J. Vizbaro paskaita: "Žalgirio mūšis Lietuvos laisvės kovų rai-doje".

Visus Worcesterio ir apylinkių lietuvius maloniai prašome atsilankyti į mūsų tradicinį parengimą.

N. T.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

RUDUO YRA LAIKAS PAKEISTI !

FLAMELESS !

PAKEISKIT Į ŠVARŲ, MODERNŲ

ELECTRIC

DRYER

JOKIOS LIEPSNOS! Elektrinei džiovintuvai neturi jokios antrinės liepsnos, jokio komplikuoto įjungimo. Jie yra pilnai automatiški.

Nelaukite, kol blogas oras privers jus džiovinti jūsų skalbinius rūsyje. Pakeiskite dabar į beliepsnį elektrinį džiovintuvą. Elektrinis džiovinimas yra švelnus, saugus; o kadangi jis yra beliepsnis, nėra spalvos pakeitimų, baltose ar spalvotose medžiagose. Taip pat yra greitas. Dvidešimt iki 30 minučių paprastam džiovinimui. Rūbai būna švelnūs, švarūs ir minkšti, reikalauja mažiau lyginimo. Mes kviečiame jus apžiūrėjimo demonstracijai... pamatykit, kodėl elektra duoda geriausią, moderniausią būdą džiovinti jūsų rūbus.

PIRKITE BELIEPSNĮ ELEKTRINĮ DŽIOVINTUVĄ DABAR, PASINAUDOKITE

PINIGŲ -- GRAŽINIMO PASIŪLYMU

KAIP YRA ILLUMINATING COMPANY SKELBIAMA

ELEKTRINIAI DŽIOVINTUVAI PAGAL ŠĮ PASIŪLYMĄ:

ABC • Easy • Frigidaire • General Electric • Hamilton • Hotpoint
Kelvinator • Kenmore • Maytag • Norge • Philco-Bendix
RCA Whirlpool • Speed Queen • Ward's Signature • Westinghouse

ELEKTRINIŲ SKALBIMO MAŠINŲ-DŽIOVINTUVŲ KOMBINACIJOS PAGAL PASIŪLYMĄ:

Easy • Kenmore • Maytag • Norge • Philco-Bendix • RCA Whirlpool
Ward's Signature • Westinghouse

The Illuminating Company

ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems
mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

Mes kepame visokius pyragus, lietu-
višką duoną, tortus ir kitus skanumynus.
Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius
mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rūpestingo patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dail. Aleksandra Vit-
kauskaitė-Merker su vyru,
atostogaudama buvo susto-
jusi Clevelande ir lankėsi
Dirvos redakcijoje. Dail. A.
Merker šiuo metu gyvena
Teaneck, N. J. ir ruošiasi
žiemos parodai.

• Dešimtaine Lietuvių
Studentų Sąjungos visuoti-
niam suvažiavime Clevelan-
de lapkričio 26 d. progra-
moje sutiko paskaitą skai-
tyti Adomas Mickevičius —
"Lietuvių Studentų Sąjun-
ga: praeitis ir ateitis". Po-
pietinės programos posėdy-
je Liudas Šmulskytis skai-
tys paskaitą "Dabartinės
Lietuvos studentija". Lie-
tuviška visuomenė kviečia-
ma dalyvauti.

• Praplėstas Tautybių
Centras. Paskyrus du nau-
jus narius, Clevelando tau-

tybių centro štabą sudaro
šie 6 tautybių atstovai:

Laris Zakis — latvė, nau-
jakūrė, anksčiau dirbusi
Vokietijoje, IRO tarnyboj.
Naujas narys.

Jeno Sarkozy — vengras,
naujakūrys. Naujas narys.

A. J. Suster — čekas, di-
rektorius.

Lucretia Stoika, rumunų
kilmės amerikietė, direkto-
riaus pavaduotoja.

Nilda Rodriguez — por-
torikietė.

Emilie S. Stachowicz —
lenkų kilmės amerikietė,
patarėja.

CTC būstinė yra 1620
Prospect Ave.

Kaip matome, pabaltie-
čius atstovauja latvė Laris
Zakis. Reikia manyti, kad
atitinkamos lietuvių orga-
nizacijos, suinteresuotos
lietuvių reikalais CT Cent-

re, su ja palaiko ryšius.

Pageidautina, kad žymes-
ni Clevelando lietuvių kolo-
nijos gyvenimo įvykiai daž-
niau atspindėtų Cleveland
Press tautybių redaktoriaus
Teodor Andrica vedamame
puslapyje. Tuo reikalu rei-
kia laiku informuoti patį
red. T. Andrica. E. K.

• Išnuomojamas butas Addi-
son — Superior rajone. 5 dideli,
švarūs kamb. Šaukti vakarais
BE 7-6029. (132)

DETROIT

Atvyks operos choras

L. Bendruomenės Detroi-
to apylinkės valdyba yra
pakvietusi Chicagos lietu-
vių operos chorą Detroitan,
kuris 1961 m. sausio 28 d.
Art Instituto didžiojoje sa-
lėje, 5200 Woodward Ave.,
duos operų ištraukų kon-
certą.

Studentų susirinkimas

Lietuvių Studentų Sąjun-
gos Detroito skyriaus nau-
ja valdyba pagaliau pradė-
da darbą. Šaukiamas sky-
riaus susirinkimas penkta-
dienį, lapkričio 18, 1960,
7:30 val. vak. antrame
aukšte Clark parko YMCA.
Dalyvauti kviečiami visi lie-
tuviai studentai — ir seni
S-gos nariai, ir studijas tik
pradėjusieji.

Bus Dr. J. Kaupo paskai-
ta. Seks pranešimai apie ar-
tėjantį Liet. Stud. S-gos
suvažiavimą Clevelande ir
tolimesnę skyriaus veiklą.
Po to, savaime aišku, pasi-
šokimas. Primename, kad
čia bus paskutinė proga su-
simokėti nario mokestį ir
tuo būdu gauti balsavimo
teises suvažiavime.

Kadangi studentui Liet.
Stud. S-ga ir jos veikla yra
svarbesnė už visus kitus už-
siėmimus, išskyrus mokslą,
skyriaus valdyba tikisi gau-
saus atsilankymo. N. U.

Dirvą pasiūlyk savo
kaimynui susipažinti

LIETUVIŲ KLUBAS

ir
SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengi-
mus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue

EX 1-1143

AUTOMOBILISTŲ DĖMESIUI!

1304 East 9 Str., prie pat

St. Clair, telef. TO 1-1673 atidarytas naujas, erdvas, lietuviškas garažas

Quik Auto Service, Inc.

TAISOME VIETINIUS IR UŽSIENINIUS AUTOMOBILIUS

Taisoma moderniausiomis priemonėmis stabdžiai ir visi stabdymo
mechanizmai, išmetimo vamzdžiai ir duslintuvai — "mufflers", mo-
torų reguliavimas — "tune-up" ir analizavimas, važtų šlifavimas,
radijo ir visų elektros įrengimų taisymas.

Darbas atliekamas greitai, sąžiningai ir žemomis kainomis PRA-
NO GRIGONIO priežiūroje.

Atidaryta kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val.
vakaro

MES DUODAM EAGLE STAMPS

EAGLE STAMPS VISADA PADIDINA SUTAUPAS

the **MAY** co's

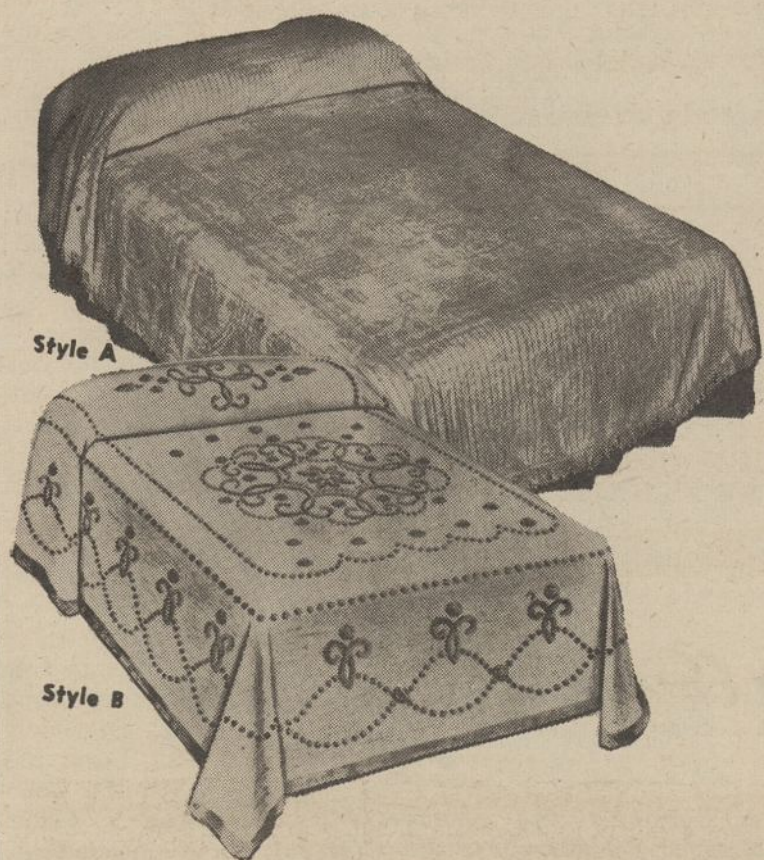
NOW
3

BASEMENT stores

DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE

CEDAR CENTER — RIDGE AND RIDGEWOOD DRIVE

Gamintojų pavyzdžiai ir baigiamos išparduoti
gražios chenille lovatiesės

6.99

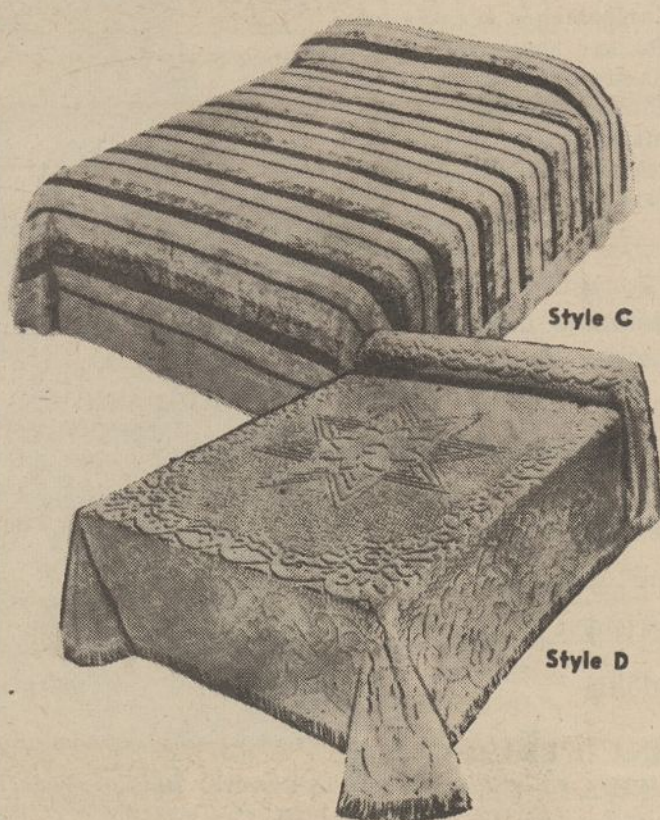
Visos pirmos rūšies! Visos
skalbiamos! Puikios vertės

- Pastels
- Baltos
- Spalvotos

Gražios lovatiesės pigesne kai-
na, negu jūs paprastai mokėtu-
mėte. Pasirinkite iš šimtu, dvi-
gubų ar pilnų dydžių, pastels,
baltų ar spalvotų. Visos pirmos
rūšies, pilnai skalbiamos chenille
lovatiesės. Mes nupirkome visą
gamybos kiekį iš garsaus gami-
tojo ir jums perduodame sutau-
pas.

Paštu ir telefonu užsakymai
pildomi... Šaukit Cherry 1-3070

BASEMENT DOMESTICS
DEPARTMENT... THE MAY
COMPANY, ALL 3 STORES

**Ringling
BROS.
AND
BARNUM
BAILEY
CIRCUS**

**The
GREATEST
SHOW ON EARTH**

ARENA

NOV. 16 - 20

TICKETS NOW

ARENA BOX OFFICE, 3700 EUCLID

RICHMAN BROS., 736 EUCLID

Children under 12 half price!

Mats. Nov. 16, 17, 18, only 4 p. m.

EVEN. NOV. 16 & 17, only 8 p. m.

EVEN. Wed. & Thur. 8 p. m., Fri. 8:30 p.

Sat. 1:30 p. m. — 5 p. m. — 8:45 p.

Sun 1:30 p. m. and 5 p. m.

Prices: \$3.50, 3.00, 2.50, 2.00

BOSTON

Kariuomenės šventės
minėjimas

Liet. Bendruomenė, susi-
tarusi su vietos karių Ra-
movė, lapkričio 19 d. (šeš-
tadienį), 7 val. p. p., Tau-
tinės Sąjungos namuose,
ruošia Lietuvos kariuome-
nės įkūrimo minėjimą. Pa-
skaitą skaitys Dr. J. Lei-
monas. Meninėje dalyje da-
lyvauja sol. Mickūnienė,
akomp. muz. Gaidelis ir
Bostono Dramos sambūrio
artistai, vad. A. Gustaitie-
nės. Po minėjimo, subatva-
kariams ruošti komisija
ruošia savo tradicinę kavu-
tę.

Prašome visus Bostono ir
apylinkės lietuvius, o ypač
buvusius savanorius, ka-
rius, šaulius, skaitlingai da-
lyvauti.

N. Metų sutikimas

Sporto klubas Dainava
Amer. Lietuvių Piliečių
D-jos naujoje salėje ruošia
iškilmingą naujų metų su-
tikimą. Meninei programai
vadovaus rašyt. A. Gustai-
tis. Būtų malonu, jei kitos
organizacijos ir pavieniai
lietuviai neruoštų atskirų
mažų sutikimų, bet naujus
metus sutiktų su sportininkais.

Solidarumo mokesčių
rinkimas

Bendruomenės valdyba
pradėjo vaju solidarumo
mokesčių rinkimą už 1960
metus. Šį mokestį bus ban-
doma rinkti per organiza-
cijas ir per atskirus asme-
nis. Yra lietuvių, kurie su-
pranta Bendruomenės reikš-
mę ir ją mieliai remia. Štai
A. Matijoška su ponija, vie-
tos Tautinės S-gos pirmi-
ninkas, sumokėjo net už tris
metus pirmyn. Gražus pa-
vyzdys. Tikimės sulaukti ir
daugiau panašių bendruo-
menės rėmėjų. P. M.

Bostono Vaidilūčių skaitis
ruošia šokius lapkričio 24 d.
Strand Hall, 370 East
Broadway, S. Boston, Mass.
Šokiams gros puikus orkes-
tras. Veiks turtingas bufe-
tas.

* STIPRŲ akcijų kritimą ame-
rikinėje biržoje, kaip vienas "New
York Times" cituojamas, bet pa-
varde neskelbiamas investicijų
patarėjas pareiškė, iššaukė
"jausmas jog Kennedžio išsirin-
kimas ir aukso situacija ves į
inflaciją bei kainų kilimą."

KAS IR KUR?

• **J. ir M. Bačiūnai**, grįždami iš ilgesnės kelionės Anglijoje ir Vokietijoje, porai dienų buvo sustoję Clevelande. Kelionė labai patenkinti, savo artimą bičiulį min. B. K. Balutį rado gerą sveikatoj ir nuotaikoj. Vokietijoje aplankyti įvairias lietuvių kolonijas labai daug talkino V. Banaitis. Kelionė patenkinti.

Būvodamas Clevelande J. Bačiūnas, be pasikalbėjimų Dirvos redakcijoje, turėjo ilgesnį pasitarimą su Bendruomenės centro valdybos pirmininku St. Barzduku.

• **Vykdydama Bendruomenės įstatų pakeitimus**, centro valdyba pradėjo parengiamuosius LB Tarybos rinkimų darbus. Lapkr. 9 posėdy buvo aptartas rinkimų taisyklių paruošimo klausimas, Bendruomenė suskirstyta penkiomis rinkiminėmis apygardomis (Los Angeles, Chicago, Vidurio, Naujosios Anglijos ir Rytų), aiškintasi vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo galimybes. Pačius rinkimus numatoma skelbti 1961 gegužės mėn. pradžioje.

• **Lietuvių Auditorija Chicagoje**, kuri buvo kelerius metus lietuvių tvarkoma, J.

Malioriui atsisakius, išnuomota kroatams. Žinoma, dėl to ir lietuviams bus sunkiau joje parengimus ruošti.

• **Vietoj reguliaraus Bendruomenės biuletenio** gruodžio mėn. numerio, centro valdyba išleidžia švenčių leidinį. Šituo leidiniu siekiama Bendruomenės minties populiarinimo. Centro valdybai taip pat rūpi sutelkti lėšų ir Bendruomenės kultūriniais tikslams, pvz. jaunimo dramos konkurso premijai. Todėl be lietuvių įstaigų, institucijų ir bendrinių organizacijų oficialių sveikinimų, leidiniui taip pat primami ir apmokami atskirų asmenų bei verslo įmonių sveikinimai. Dedama švenčių nuotaikos kūrybos; leidinį iliustruoja dail. Ignas.

• **K. Andruskevičius**, iš Kanados, mokėdamas už prenumeratą, atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **Chicago Lietuvos Veteranų Ramovė** Lietuvos kariuomenės 42 m. sukakties minėjimą rengia lapkričio 20 d. Minėjime bus atidarytas ir pašventintas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklas. Programoje: 10 val. Pamaldos Jaunimo Centro salėje, 11 val. paminklo atidarymas ir pašventinimas, 12 val. akademinė programos dalis ir koncertas.

PAIEŠKOMI

Ambraška, Vaclovas, gyvenęs Kazokų km., Survilaiškio val., Kėdainių apsk.

Bendorius, Silvestras, Jono ir Agotos sūnus, gimęs Burokų km., Suvalkų apsk.

Činskis, Kazimieras, iš Gudelių km., Varnių val., Telšių apsk.

Daukšienė - Pranckevičiūtė, vyras Daukša, Vaclovas

Dėdelytė-Ausevičienė, Ona, iš Totoriškio km., Kaupiškių val., Vilkaviškio apsk.

Goraskas-Grokala, Algirdas Goštautas, Algirdas, Antano sūnus, gimęs Joniškioje

Kemeža, Andrius, žmona Pranė, ir sūnus Mindaugas, 1945 metais buvę Drezdene, Vokietijoje.

Kisiūnaitė, Elena, Justino dukterė

Kisiūnas, Stasys, gimęs 1919 m.

Leonavičius, Viktoras, gimęs Šėtoje 1919 m.

Liškus, Jonas, iš Daržaičių km., Šiluvos val., Raseinių apsk., ir jo sūnus Vaclovas, gyvena Chicagoje.

Lopšaitė-Martišienė, Ona, iš Upynos m., Skaudvilės val., Lukoševičius, Antanas, ir Feilksas, Prano sūnūs

Melkita, Julijonas ir Mateušas, iš Daktarių km., Ylakių val.

Motusaitė, Barbora, Jana ir Ona Jono dukterys, iš Vytogalos km., Skaudvilės val.

Panavas, Boleslovas, Igno sūnus, gyvena Hartford, Conn.

Stankus, Aleksandras - Karolis, Apolinaro sūnus, (buvęs Stankiewicz-Golzner), gyvenęs Vilniuje, Antakalnio g. 12 c

Ieškomieji arba žinantieji apie juos maloniai prašomi atsiilepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N.Y.

TORONTO

Sibiro lietuvių šeimai, praėjusiai ilgą baisios trenties laikotarpį ir laimingai pasiekusiai Toronto, š. m. lapkričio 27 d., 4 val. p. p. Lietuvių Namuose yra rengiamas susitikimo pobūvis — arbatėlė. Parengimu rūpinasi LNT moterų būrelis.

KLB Toronto apylinkės Tarybos posėdis įvyks lapkričio 27 d., 4 val. 30 min. Lietuvių Namuose. Numatyta, kad po įvairių pranešimų ir kitų svarbių darbotvarkės punktų aptarimo, rinkti naują apylinkės valdybą ir revizijos komisiją. Pageidaujama, kad be Tarybos narių, posėdyje dalyvautų organizacijų pirmininkai arba jų įgalioti atstovai.

Sekmadieniais filmų rodymas kino teatruose ir kiti triukšmingi parengimai Toronte nebuvo leidžiami. Vykstant rinkimus į miesto savivaldybę gruodžio 5 d. yra pramatyta ir tuo reikalu praveisti balsavimą.

Kariuomenės šventės minėjimas, susitarus kariuomenės organizacijoms su LB apylinkės valdyba, yra ruošama lapkričio 20 d., 4 val. 30 min. Prisikėlimo parapijos salėje.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Visiems, kurie dalinosi su mumis liudėsiu ir padėjo mums nelaimės valandoje, mūsų vyrai ir tėvai MYKOLUI KAMINSKUI mirus, reiškiamo gilią padėką.

VLADISLAVA, EVELINA ir EDVARDAS KAMINSKAI

Rūta Gaidžiūnaitė
V. Plodžinsko nuotrauka

Gimnazijų ir universitetų populiariausioji tradicija

Rūta Gaidžiūnaitė išrinkta "homecoming" karalaite

Amerikos gimnazijų ir universitetų gyve nime "Homecoming" tradicija yra pats populiariausias metų įvykis. Jo visi laukia ir jai ruošiasi.

Rudenį, futbolo sezono, yra paskirtos vienos specialios rungtynės, vadinamos "homecoming" — grįžimas į namus. Tai yra savotiška pagarbos ir entuziazmo demonstracija savai mokyklai. Tai jaunuoliška gražiausių jausmų demonstra-

cija, kad jie savo mokyklą myli.

Tuo metu yra renkama ir "homecoming" karalaite. Dažnai, ši karalaite garbė yra kiekvienos gimnazistės ir universiteto studentės svajonė. Išrinktoji karalaite futbolo rungtynių metu karūnuojama ir jai įteikiama įvairios dovanos.

Clevelando St. Joseph High School, kuri yra viena iš didžiausių, ir joje mokosi nemažas lietuvių būrelis,

NEWARKO LIETUVIAI TIESIA ARTIMUI PAGALBOS RANKĄ

Jau tapo tradicija, kad kiekvieną rudenį Newarko Balso skyrius vykdo vaju. Toks vajuas ir šiemet jau čia pat. Spalio 16 d. skyriaus metinis susirinkimas išrinko naują valdybą, kuriai pavedė praveisti vaju. Spalio 22 d. valdyba sudarė vajuos komitetą. Komitetui vadovauja kun. P. Totoraitis, o vaju globoja vietos klebonas prel. Ig. Kelmelis. Vajuas pradėdamas lapkričio 10 d. ir baigiamas gruodžio 31 d. Aukos renkamos aukų lapais per rinkėjus. Taip pat siuntinėjami laišukai. Renkami tinkami dėvėti rūbai bei avalynė.

Vajuos komitetas prašo kiekvieną Newarko ar apylinkėje gyvenantį lietuvių aukoti šalpos darbu. Tie New Jersey lietuviai, kurie gyvena mažuose miesteliuose, kur Balso skyriaus nėra, prašomi aukas siųsti šiuo adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Chapter 35, 180 New York Avenue, Newark 5, N. J.

Neišleiskime atsilankiusio rinkėjo tuščiomis, nenumeskime pagalbos prašančio laiško į kampa. Aukokime kiek galime, bet aukokime.

Vajuos Komitetas

Newarko BALFO vajuos komitetas. Sėdi iš kairės: prel. Ig. Kelmelis, vajuos globėjas, Iz. Dilienė, kun. P. Totoraitis -- vajuos komiteto pirmininkas. Stovi: Vl. Audėnas, inž. Vl. Dilis, J. Avižienis ir B. Šarkenis.

VLIKO SESIJA NEW YORKE

Lapkričio 12-13 d., Baltų Laisvės namuose, New Yorke, VLIKas buvo susirinkęs posėdžiui. Čia, be jokių komentarų, atpasakojama tai, apie ką kalbėjo vadovaujantieji asmenys ir kokios jų pažiūros.

VLIKo pirm. dr. A. Trimakas savo veiklos apžvalgą apibūdino tarptautinės politikos įvykius, apgailestavo, kad Jungtinės Tautos, posėdžiaujant su Chruščiovu, neišklė pavergtųjų tautų laisvės klausimo, nors keli paskiri atstovai, kaip Kanados, Filipinų, tuo klausimu aiškiau ir griežčiau pasisakė. Taip pat jis nušvietė okupuotos Lietuvos žmonių, o ypač ten brendusio jaunimo nuotaikas, kuris jau pats stengiasi ieškoti tiesos.

Apie VLIKo darytus žygius laisvės reikalais pabrėžė, jog nepraėjo nė vienos politinės progos įvairių konferencijų dalyviams priminti Lietuvos laisvės klausimą. Jungtinės Tautos buvo informuojamos ir prašomos, telegramomis ir raštu buvo kreiptasi į JAV prezidentą ir kitus atstovus. Veikta kartu su Pavergtomis Tautomis, kurių pirm. dabar išrinktas V. Sidzikauskas. Taip pat mūsų delegacija vyko į Washingtoną.

Dvidešimt metų okupacijos minėjimuose VLIKas

skatino lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti ir tuo reikalu buvo išleistas atšaukimas. Vykdomosios Tarybos pirm. J. Glemža ir P. Karvelis lankėsi Bonnoje, ir aktyviai reikėsi tarptautiniuose susirinkimuose Vokietijoje.

Vienok Vakarų delsimas skelbti mūsų kovą, slegiančiai veikia lietuvių ir silpnina pavergtųjų atsparumą. Laisvės prosvaisčių stoka ne vieną krašto žmogų pastūmėjo į prisitaikymo kelią. Norisi tikėti, kad naujasis JAV prezidentas bus aktyvesnis ir griežtesnis santykiuose su komunizmu, — kalbėjo VLIKo pirmininkas.

Santykiai su kitais veiksniais

Su ALTu santykiai glaudūs. Jo vajuas buvo sėkmingesnis, todėl stipriau parėmė ir VLIKą, o VLIKas labiau rėmė ALTo darbus, todėl daugiau susilaukė ir jų paramos.

VLIKo nariai taip pat reikėsi ir Pavergtųjų Tautų veikloje bei Lietuvos laisvės Komiteto darbuose.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nusipelnė įvertinimo ten, kur tos organizacijos padaliniai teisingai suprasdami savo uždavinius, visokeriopai parėmė VLIKo vedamąjį laisvinimo darbą, — pabrėžė pirm. dr. A. Trimakas.

VLIKo ateities veikla

Ir toliau plėsti radijo transliacijas. Pradėti leisti biuletenį ir ispanų kalba. Pagyvinti santykius su išeivija ir lankyti didesnes lietuvių kolonijas su pranešimais. Sustiprinti Tarybą naujomis jėgomis. Sudaryti VLIKo atstovybes ar įgaliotinius. Kelti didesnį visuomenės susidomėjimą laisvės byla. Užmegzti ryšius su svetimos spaudos ir radijo atstovais.

Vykdomos Tarybos pirm. J. Glemžos raštu atsiųstam pranešime, kurį paskaitė J. Stiklorius, iškėlė didelę reikšmę Eltos biuleteniui, kuriais plačiai naudojasi lietuvių spauda. Pabrėžė, kad LNA dėl diletantų būdų, pasisekimo neturi.

J. Glemža pranešė, kad dėl lėšų stokos Vykdomos Tarybos personalas pradėtas mažinti. Didžiausia spraga darbe, tai silpni ryšiai su visuomene ir sava spauda, o taip pat stoka darbo jėgų Europoje. Vykdoma Taryba kas dvi savaitės daro posėdžius, į kuriuos iš Muencheno, Wiesbaden ar kitur nariai važinėja. Iš čia duodamos direktyvos į monitoringą ir kt.

Į klausimą, ar Lietuvoje girdimos VLIKo radijo transliacijos, VLIKo pirm. atsakė, kad iš atvykstančių apklausinėjimo žinoma, jog visos stotys girdimos, tik ne visos suprantamos, nes trukdoma. O Amerikos Balsas girdimas taip aiškiai, kaip Vilnius. Vienas iš atvykusių sakė, kad jis geriausiai girdėjęs Romą.

V. Sidzikauskas nušvietė tarptautinę politinę padėtį, H. Blazas — Lietuvos laisvinimą kintančiose sąlygose. J. Audėnas — demografinius pasikeitimus okupuotoje Lietuvoje.

Žodžiu sveikino Gen. konsulas New Yorke J. Budrys, kuris kartu perskaitė ir Lietuvos atstovo Washingtono — J. Kajecko sveikinimą. Raštu sveikino: Diplomatiškos šefas S. Lozoraitis, Daužvardis, Balutis, Grauzinis, Diefenbacher, Rockefeller, JAV ambasadorius JT-se ir kiti.

E. Č.